

På tide å komme videre

DEBATT Kunst

Trine Skei Grandes innlegg i Munch-debatten torsdag 14. 2 inneholder en del feilinformasjon og misforståelser om historikken i Munch-saken. Å rette opp i dem kan være et bidrag for å bringe oss litt nærmere en løsning.

Det stemmer ikke, som Skei Grande skriver, at bystyret enstemmig sluttet opp om Bjørvika i 2008. Det var et stort mindretall som sto på bystyrets opprinnelige ønske om å utvikle museet på Tøyen. I løpet av prosessen for å få det til i Bjørvika vokste dette mindretallet.

En rekke Lambda-tilhengere ser ut til å leve i den illusjon at bygget er like billig som alternativene

KrF falt først fra, fordi de helt korrekt påpekte at juryens valg av Lambda eksplisitt brøt med de forutsetningene bystyret hadde lagt for utviklingen av Bjørvika. Senere forlot Frp og SV i tur og orden det flertallet som hadde gått inn for Bjørvika. Frp først og fremst på grunn av de store, uavklarte kostnadene. Det er vanskelig å være kritisk til det, Frp har helt rett i at vi ikke vet hva Lambda vil koste.

En rekke Lambda-tilhengere ser ut til å leve i den illusjon at bygget er like billig som alternativene. De glemmer helt at avtalen byrådet inngikk med Riksantikvaren for at han skulle godta Lambda, reduserte utbyggingsarealet i Kongsbakken med tjue tusen kvadratmeter.

OMSTRIDT MUSEUMSBYGG. Lambda i Bjørvika i Oslo. Illustrasjon: Herreros Arquitectos/Mir.no

Innlevering pågår

MUNCH AUKSJONEN 2013

OSLO 4. JUNI 2013

THE ANNUAL NORWEGIAN EDVARD MUNCH SALE INITIATED BY GREV WEDELS PLASS AUKSJONER · OSLO

Vi søker signert grafikk og originalarbeider. For uforpliktende verdivurdering, kontakt **Hans Richard Elgheim** på tlf 92042306 eller post@gwpa.no Innleveringsfrist 15. mars. Se www.gwpa.no

Gwpa

GREV WEDELS PLASS AUKSJONER

Spesialister på Edvard Munch og norsk 1800- og 1900-tallskunst av høy kvalitet. Grev Wedels plass 2, 0151 Oslo, tlf. (+47) 22 86 21 86, post@gwpa.no, www.gwpa.no

Å bli den amerikanske drømmen

Norske utdanningsinstitusjoner har noe å lære av høyesterettsdommer Sonia Sotomayors historie.

Sonia Sotomayor vokste opp i Bronx, den fattigste bydelen i New York. I 2009 ble hun USAs første høyesterettsdommer fra den spansktalende befolkningen. I sin selvbiografi forteller hun hvordan det var mulig.

Vanligvis leser jeg ikke selvbiografier skrevet av politikere, filmstjerner og andre berømtheter. Men da Sotomayors nye bok «My Beloved World» («Min elskede verden») kom ut i januar, gjorde jeg et unntak.

Da hun ble utnevnt i 2009 ble Sotomayor den tredje kvinnelige høyesterettsdommer i USAs historie, etter Sandra Day O'Connor og Ruth Bader Ginsburg. (Den fjerde, Elena Kagan, ble utnevnt i 2010.) Sotomayors foreldre kom til New York fra Puerto Rico. Dermed ble hun også den første høyesterettsdommeren fra USAs spansktalende befolkning.

«My Beloved World» forteller historien om Sotomayors liv frem til hun først ble utnevnt som dommer, for over tjue år siden. Den inneholder så å si ingenting om hennes syn på jus og er kjemisk renset for kritikk av navngitte personer. Den fikk uvanlig positive anmeldelser. New York Times kalte den «overbevisende og sterkt skrevet» og sammenlignet den med Barack Obamas «Drømmer fra min far». Det er en overdrivelse: litterært er teksten langt fra like imponerende som Obamas.

Boken er likevel interessant,

for Sonia Sotomayor er et perfekt eksempel på den amerikanske drømmen. Hun ble født i 1954 i The Bronx, den fattigste og farligste bydelen i New York. Faren, som var alkoholiker og ikke snakket engelsk, jobbet på en radiatorfabrikk. Moren var sentralborddame på et lokalt sykehus. Da Sonia var sju år gammel, fikk hun diagnosen type 1-diabetes. Bare to år senere døde faren.

Det forandret Sonjas skjebne. For nå begynte moren å snakke engelsk hjemme, og plutselig begynte skolearbeidet å gå som en lek for datteren.

I 1972 kom hun inn på Princeton, et av Amerikas rikeste og mest tradisjonsrike universiteter, der det bare var 20 andre latino-studenter. Da hun fikk bachelorgraden i 1976, vant hun den prestisjetunge Pyne-prisen, som tildeles den beste studenten ved Princeton. Vinneren må ikke bare ha svært gode karakterer, men også ha utmerket seg gjennom sin karakterstyrke og lederegenskaper. Etter Princeton studerte hun jus ved Yale, der hun klarte den vanskelige oppgaven å bli med i redaksjonen for Yale Law Journal.

Sotomayor fikk altså den beste utdannelsen som overhodet finnes i USA. Hun har stolt beskrevet seg selv som «an affirmative action baby», et produkt av likestillingstiltak til beste for minoriteter. Hun har sagt at hun ikke hadde kommet inn på Princeton og Yale uten en hjelpende hånd fra disse tiltakene. Men hun mener også at hun viste seg hjelpen verdig: hun jobbet utrolig hardt og utmerket seg ved begge institusjonene. For Sotomayor er ikke dette bare bra for minoritetene, men for USA, som blir et sterkere samfunn når tidligere underprivilegerte grupper deltar sterkere på alle nivåer i samfunnslivet.

I 1979 begynte Sotomayor ved statsadvokatens kontor i New York. I 1984 tok hun jobb i et privat advokatfirma der hun raskt ble partner. Bare 38 år gammel ble hun utnevnt til føderal dommer i staten New York. I 1997 ble hun dommer i den føderale appellretten, og i 2009 nominerte Obama henne altså til Høyesterett.

Sotomayor forteller åpent om familien, forholdet til moren og bestemoren, og om skilsmissen fra ungdomskjæresten. Hun antyder også at hun har opplevd ulykkelig kjærlighet siden. Hun er likefrem om valget om ikke å få barn, der diabetes-diagnosen spilte en viss rolle. Dessuten snakker hun ganske åpenhjertig om macho-holdninger hos dommere og påtalemyndigheten.

Det som slo meg mest ved «My Beloved World», var likevel Sotomayors sterke identitet som puertoricaner. Selv om hun var student på 1970-tallet, nevner hun ikke kvinnebevegelsen. Derimot forteller hun i detalj om hvordan hun kastet seg inn i organisasjoner som arbeider for

■ MAKTENS TINDER. President Barack Obama ønsker den nyutnevnte høyesterettsdommer Sonia Sotomayor velkommen til Det hvite hus i 2009. Foto: Gary Fabiano/Pool via Bloomberg

York. I 1997 ble hun dommer i den føderale appellretten, og i 2009 nominerte Obama henne altså til Høyesterett.

Sotomayor forteller åpent om familien, forholdet til moren og bestemoren, og om skilsmissen fra ungdomskjæresten. Hun antyder også at hun har opplevd ulykkelig kjærlighet siden. Hun er likefrem om valget om ikke å få barn, der diabetes-diagnosen spilte en viss rolle. Dessuten snakker hun ganske åpenhjertig om macho-holdninger hos dommere og påtalemyndigheten.

Det som slo meg mest ved «My Beloved World», var likevel Sotomayors sterke identitet som puertoricaner. Selv om hun var student på 1970-tallet, nevner hun ikke kvinnebevegelsen. Derimot forteller hun i detalj om hvordan hun kastet seg inn i organisasjoner som arbeider for

Navn: Knut Hoem
Alder: 42
Stilling: Litteraturanmelder i NRK

PÅ NATTBORDET

– Martin Kellerman har utgitt en dagbok, og den lå lenge på nattbordet.
– Dette er mannen bak tegneserien «Rocky», der antropomorfiserte dyr lever alkoholiserte liv i ungdomstidens absolutte solnedgangsfase?
– Ja, jeg fant ut at jeg trengte adspredelse, noe som roer ned.
– Hvis man er et hestehode foran Kellerman i etableringsfasen fylles man jo av en slags kikkerfryd av å se hvordan man selv ikke lenger lever?
– Ja ... samtidig som man lengter litt. Jeg har ellers boken til Goran Skaalmo og Bjørn Eckblad om TV 2. Det er kanskje litt sært, og er faktisk også valgt ut fra dette ønsket om adspredelse. Det er festlig å lese om Hans Tore Bjerkaas, min nåværende sjef, som ung. I boken blir hans tid i TV 2 skildret på en utmerket måte, og man innser at Bjerkaas ikke alltid har vært Bjerkaas, han har vært ung og sulten og reist til USA for å få tak i nye tv-serier.
– Dette er litt som første gang man oppdager at ens lærere har et liv, og ikke låses inn i suspensert animasjon i et skap om helgene.
– I anledning Kåre Valebrokks bortgang har jeg lyst til å si at det finnes noen veldig fine små portretter av ham også i boken.
– Hvor mye av din lesing er yrkesrelatert?
– Det ligger ganske nær opp mot 100 prosent. Men jeg har også en affinitet for tysk litteratur, jeg ønsker vel å være en sann fyr som har oversikt over at det skjer noe mer i tysk litteratur en Günter Grass. Det er nå kommet en bok der Hitler våkner opp i Berlin Mitte i 2011, og en annen der grensene mellom Øst- og Vest-Tyskland stenges etter bare en måned.
– Er dette en kontrafaktisk trend?
– Ja, det henger sammen med en ny, satirisk måte der tyskere kan tulle med sin traurige fortid.
– Noen lesing som formet deg?
– Ja, «Rødt og svart» av Stendhal, der jeg identifiserte meg med den unge hovedpersonens klatring i sosiale lag. Og Franz Kafkas dagbøker.

puertoricanernes rettigheter og velferd så snart hun kom til Princeton. Slik arbeid fortsatte hun med til hun ble dommer. Ved Princeton sørget hun for at det ble satt opp et kurs i puertoricansk historie og skrev spesialoppgave om Luis Muñoz Marín, den første demokratisk valgte guvernøren av Puerto Rico. Ved Yale skrev hun en artikkel om hva som ville skje med Puerto Ricos undersjøiske mineralrettigheter om øygruppen skulle forandre status fra å være amerikansk territorium til å bli USAs 51. stat.

Sotomayors livshistorie viser oss noe om hva som skal til for at barn av innvandrere skal lykkes i livet. Boken viser hvor viktig det var at hun fikk mulighet til å studere sin egen bakgrunn. Både ved Princeton og Yale fant hun en mentor som forsto dette og sørget for at det

ble mulig for henne å fordype seg i Puerto Ricos historie og statsrettslige situasjon.

Jo bedre Sotomayor forsto Puerto Ricos historie og situasjon, jo bedre forsto hun sin egen familie, sin egen identitet og hva det betyr å være puertoricaner i USA. Kunnskapen hjalp henne til å bli stolt av sin bakgrunn, og stolt av USA også. Slik fant hun sin egen stemme, den stemmen som gjorde at folk begynte å lytte til hva hun hadde å si, den stemmen vi hører i denne boken.

Fra første til siste side uttrykker denne boken Sotomayors overbevisning om at rollemodeller er viktige. Slik ble for eksempel møtet med José Cabranes, Yales puertoricanske hovedadvokat, helt avgjørende. Når en møter en rollemodell i levende live, skriver hun, inspirerer det andre til å tenke at «en som meg kan også klare dette».

Norske utdanningsinstitusjoner har noe å lære av Sotomayors historie. Hvor lett er det for en nordmann med pakis-

tansk bakgrunn å finne en pakistanskettet rollemodell, eller å få anledning til å fordype seg i pakistansk historie og kultur på videregående skole og ved høyskoler og universiteter? Hva kan Norge gjøre for å gi barn av innvandrere til Norge den styrken og stoltheten som særpreger Sonia Sotomayor? Å lese hennes beretning er en start.

Toril Moi er professor i litteratur ved Duke University. www.torilmoi.com

KULTUR OG MEDIER

TORGRIM EGGEN

SUNE NORDGREN

TORIL MOI

ØYVØR DALAN VIK

ERLING DØKK HOLM

BJØRN GABRIELSEN

- Epost: etterbors@dn.no Kontaktperson: Sarah Sørehim sarah.sorheim@dn.no Innlegg sendes til etterborsdebatt@dn.no
■ DN betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere, og til å forkorte innlegg.
■ Bidrag som ikke er bestilt, honoreres ikke. **Hovedinnlegg/kronikk:** Maks 4000 tegn (cirka 700 ord). **Underinnlegg/replikk:** Maks 1000 tegn (cirka 200 ord).

DagensNæringsliv

Dagens Næringsliv
Christian Krohgs gate 16,
Postboks 1182 Sentrum,
0107 Oslo
REDAKSJONENett nr. 16.30
Desken: 22001330
Etterbørs: 22001005

Feature: 22001351
Finans/næringsliv: 22001364
Foto: 22001307
Livsstil: 22001373
Nyhetssjef: 24101430
Politikk/økonomi: 22001393
Utenriks: 22001365

REDAKSJONERUTENFOR OSLO
Kristiansand: 38071300
Stavanger: 5185811/13
Trondheim: 91600217
Tromsø: 77665665
REDAKSJONERUTENLANDS
Bangkok: +66 76225970

London: +44 2082419494
New York: +1 917 5443865
TELEFAKS OSLO
Abonnement: 22001060
Administrasjon: 22001010
Annonse: 22001070
Løssalg: 22001030

Redaksjonen: 22001110
TELEFAKS UTENLANDS
Bangkok: +66 76234580
TELEFAKS UTENFOR OSLO
Bergen: 55316592
Kristiansand: 38070830
Stavanger: 51858110

Trondheim: 73808902
Tromsø: 77665678
Epost
annonse@dn.no
kundeservice@dn.no
redaksjonen@dn.no
www.dnavis.no

Sentralbord 22001000

Kundeservice 81511815

Annonse 22001075